

Fjärilar från Vindelälvens dalgång inom Degerfors socken i Västerbottens län.

Av

KARL-JOHAN HEQVIST.

Under en 14-årsperiod (1934—1948) ha G. Dahlström och författaren samlat storfjärilar inom ett å bifogad karta markerat område (se fig. 1). Insamlingsområdet är, som även framgår av kartan, rätt kuperat. Stora delar utgöras av odlad mark, till större delen samlad i Vindelälvens dalgång. Övervägande delen består emellertid av skogsmark samt i mindre grad av myr-, kärr- och ängsmarker. Berggrunden utgöres av urberg (granit och gnejs), och det förhärskande jordslaget är moränavlagringar. I Vindelälvens dalgång förekommer älvsediment,

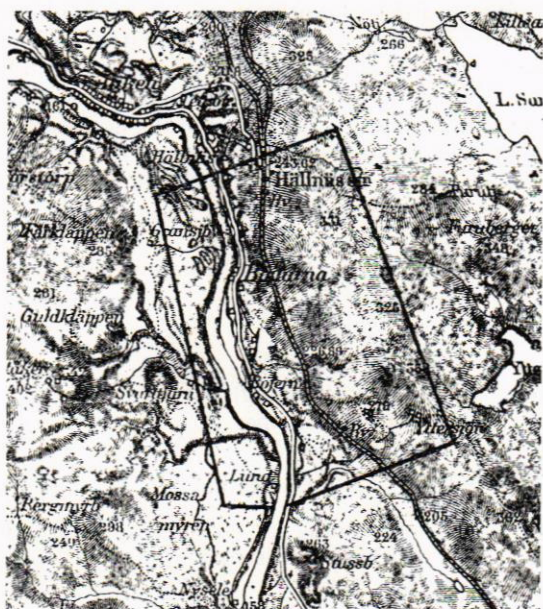

Fig. 1. Del av kartblad 56. Degerfors N.V. med insamlingsområdet inramat med svart linje.

och på grund härav är jordmånen bördig och har sålunda givit upphov till en ställvis rik örtvegetation. Även bäckarna uppvisa en rik flora.

Inom ett område där man samlar bruka så småningom utkristallisera sig vissa mera givande lokaler. För det här berörda insamlingsområdet har den genom området gående stambanan visat sig vara den bästa lokalen. Detta säkerligen dels beroende på de starka uppslag av asp, björk, vide-arter, al och hallon samt den yppiga örtvegetationen som här förekommer, dels på fjärilarnas benägenhet att följa skogskanter.

Den som samlat en följd av år på samma plats har ej undgått att se att en viss periodicitet förekommer bland arterna. Från att ha varit sällsynta bli de helt plötsligt allmänna för att sedan efter några år återigen bli sällsynta. Med tanke på detta förhållande ha anteckningar gjorts om de olika arternas uppträdande, visserligen subjektiva och ofullkomliga men ändå kanske av ett visst värde. Framförallt kunna de kanske väcka intresset hos fjärlissamlarna, så att dessa mer än tillförne ha dylika anteckningar i åtanke vid samlandet. Om de olika arternas förekomst antecknades varje år, vore det kanske möjligt att man för ett flertal arter så småningom skulle kunna lägga upp kurvor över uppträdandet. Framförallt skulle detta vara av intresse för de arter som ha praktisk betydelse.

Den i Felix Bryk & Frithiof Nordström, »Bibliographische und ikonographische Zusätze zu Frithiof Nordströms & Einar Wahlgrens 'Svenska Fjärilar', unter der Redaktion von Albert Tullgren, mit 50 Tafeln von David Ljungdahl. (I Teil.)» i Ent. Tidskrift 1946 använda nomenklaturen har följts så långt detta arbete går, sedan har Frithiof Nordström, »Förteckning över Sveriges storfjärilar. Catalogus Insectorum Seuciae. III Macrolepidoptera» i Opuscula Entomologica 1943 använts.

För varje art ha förekommande aberrationer medtagits och ett par nya beskrivits. 57 arter och underarter ha visat sig vara nya för Västerbotten och ha här utmärkts med asterisk.

Angående arternas frekvens har en allmänhetsskala med följande beteckningssystem använts.

Sällsynt = enstaka ex.

Ej vanlig = 1—5 ex. per år

Ej ovanlig (ej särskilt vanlig) = 6—10 ex. per år

Rätt vanlig = 11—25 ex. per år

Vanlig = 26—50 ex. per år

Mycket vanlig = 51—100 ex. per år

För granskning och bestämning av »svårare» arter framföres här ett varmt tack till fil. dr Frithiof Nordström.

Papilio machaon L. — Ej vanlig, arten sågs i enstaka exemplar 1936, -37, -38 och -39. Efter 1940 mera vanlig och larver erhöles för uppfödning. Exemplaren något mörkare än sydländska och något större. G. Dahlström har erhållit ett under

Fig. 2. *Nymphalis antiopa* ab. *hygiaea* Heydr.

naturliga förhållanden kläckt exemplar med smala vingar och med urgröpnig i bakkanten av framvingarna.

Pieris brassicae L. — Ej särskilt vanlig. Ett exemplar som tagits så sent som 16/8 1935 kan föras till gen. aest. *lepidii* Rüb. *P. napi* L. — Lika vanlig varje år. Ett exemplar som tagits 19/6 1947 har förts till ab. ♀ *intermedia* Krul., liknar en *adalwinda* men med vit grundfärg i stället för gulgrå. Två andra exemplar, som förts till *intermedia*, ha gulaktig grundfärg.

Anthocaris cardamines L. — Vanlig, lika talrik varje år.

Colias palaeno L. — Vanlig på myrar och ungefär lika talrik varje år. 2 exemplar hänfödda till ab. *kaflischi* Car.

Gonopteryx rhamni L. — Sällsynt. 3 exemplar tagna; 13/8 1937, 12/9 1934 och 12/9 1940.

*Leptidea sinapis L. — Ej iakttagen före 1941, sedan i allt mer ökat antal varje år. Ett exemplar 6/8 1945 kan föras till gen. aest. *bivittata* Ver.

Nymphalis io L. — Endast ett exemplar taget 4/9 1942. *N. antiopa* L. — Sällsynt före 1937 men har sedan varit vanlig särskilt 1940. Ur en kull larver uppfödda i det fria erhöles ett exemplar av ab. *hygiaea* Heydr. (se fig. 2), ej förut anförd för Sverige.

Aglais urticae L. — Vanlig, lika talrik varje år.

Vanessa cardui L. — Fyra exemplar tagna; 17/8 1935, 22/8 1937, 16/7 1945 och 7/7 1946.

Polygonia c-album L. — Ej sedd förrän 1938 men sedan talrik varje år, larv tagen framförallt på humle. Genomgående stora exemplar med vingbredd upp till 35 mm.

Melitea athalia lachares Fruhst. — Lika vanlig varje år.

Rathora lathonia L. — Endast ett exemplar taget 1935.

Mesoacidalia charlotta boreas Hemming. — Lika vanlig varje år.

Brenthis ino Rott. — Ej vanlig och sällsynt 1938, 1940 och 1941.

Clossiana selene Schiff. — Mycket vanlig varje år. *C. selene hela* Stdgr. — Förekommer tillsammans med typformen. Den 18/7 1943 togs ett melanistiskt exemplar, nästan helsvart med bakvingarnas fläckar skarpt framträdande mot askgrå bakgrund. **C. euphrosyne lapponica* Esp. — Ej ovanlig varje år. *C. freija* Thnbg. — Fem exemplar tagna 18/6 1944 av G. Dahlström. *C. frigga* Thnbg. — Endast två exemplar tagna 14/6 1936.

Boloria pales aquilonaris Stich. — Ej vanlig på myrängar men sedd varje år. Ett melanistiskt exemplar taget 3/8 1935 med mörkt töckniga framvingar och de svarta punkterna svagt skönjbara.

Erebia embla Thnbg. — Fem exemplar tagna; 22/6 1942, 20/6 1943 och 18/6 1944. Ej sedd före 1942. Ett exemplar kan föras till ab. *etheides* Strand. *E. ligea* L. — Rätt vanlig varje år. Några exemplar kunna föras till ab. *ocellata* Strand. och ab. *triozellata* Strand. **E. ligea dovrensis*. Strd — Förekommer tillsammans med typformen.

Oeneis jutta Hb. — Var mycket vanlig 1936 men har sedan avtagit och ej ofta blivit sedd.

**Aphantopus hyperantus* L. — Tagen 26/7 1946 och 26/7 1947.

Coenonympha pamphilus L. — Vanlig varje år. *C. tiphon isis* Thnbg. — Ett exemplar tagit 29/6 1941 av G. Dahlström.

Pararge hiera ominata Krul. — Ej ovanlig varje år. Ett exemplar tillhör ab. *schultzi* Schmidt. *P. maera* L. — Ej ovanlig varje år.

Callophrys rubi L. — Mycket vanlig varje år.

Lycaena virgaureae oranula Frr. — Mycket vanlig varje år. Alla honorna kunna räknas till ab. *lateradiata* Schultz. **L. hippothoë stieberi* Gerh. — Ej vanlig, vissa år sällsynt. *L. amphidamas lapponica* Backh. — Rätt vanlig varje år.

Celastrina argiolus L. — Vanlig varje år. Sedd redan den 9/5.

**Lycaeides idas lapponica* Gerh. — Vanlig särskilt efter 1940.

Vaccinia optilete Knoch. — Ej vanlig, lika varje år.

Polyommatus chiron borealis Wahlgr. — Vanlig varje år. *P. nicias scandicus* Wahlgr. — Vanlig varje år. *P. icarus septentrionalis* Fuchs. — Två exemplar tagna; 14/7 1934 ♂ och 18/7 1934 ♂.

Aricia agestis Schiff. — Endast ett exemplar taget den 2/6 1936.

Cyaniris semiargus Rott. — Ej vanlig, lika varje år.

Hesperia comma L. — Ej vanlig men tagen varje år. Alla exemplar genomgående mörkare än sådana från södra Sverige.

Cyclopides silvius Knoch. — Tre exemplar tagna 24/6 1941, 2/7 1942 och 5/7 1942 av G. Dahlström.

**Pyrgus centaureae* Rmbr. — Ett exemplar togs 1935 på en myr, sedan togos inga exemplar förrän 18/6 1944 (4 ex.), även tagen 1945, 1946 och 1947.

Sphinx pinastri L. — Ej ovanlig varje år.

Amorpha populi L. — Ej ovanlig varje år.

**Haemorrhagia fuciformis* L. — Ett exemplar togs den 23/6 1948 på blommande syren.

Celerio galii Rott. — Rätt vanlig varje år. Larv talrikt på *Chamaenerion angustifolium*.

*Pergesa elpenor L. — I juli 1946 togos tre larver på *Chamaenerion angustifolium*. Sedan även funnen som larv av G. Dahlström 1947.

Cerura furcula borealis Boh. — Alla exemplar äro kläckta i det fria av G. Dahlström. Erhölls den 6/6 1936, 30/5 1945 och 19/6 1947. **C. bifida* Hb. — Tre exemplar kläckta av G. Dahlström den 14/6 1944, 3/6 1935 och 4/6 1946. **C. bifida saltensis* Schöy. — Två exemplar kläckta av G. Dahlström den 3/6 1945 och 5/6 1945.

Pania vinula L. — Fjärilen vanlig 1936 men har sedan avtagit. *P. vinula arctica* Zett. — Den 5/6 1935 togos ett nykläckt exemplar. *P. vinula phantoma* Dalm. — Tre exemplar tagna; 23/5 1937, 23/5 1937 och 13/5 1938.

Pheosia dictaeoides frigida Zett. — Två exemplar tagna; 21/6 1936 och 3/7 1939.

Notodonta zizac L. — Fjärilen ej vanlig, däremot ha larver tagits rätt talrikt varje år. *N. zizac tristis* Masl. — Endast två utpräglade exemplar tagna den 22/6 1935. *N. tritophus melaena* Spul. — Två exemplar tagna i det fria; 19/6 1936 och 10/6 1937. Tre exemplar ha erhållits genom kläckning 1/11 1943, 3/6 1937 och 28/6 1938.

**Odontotia carmelita* Esp. — Sällsynt, endast två exemplar tagna av G. Dahlström den 13/6 1936. *O. sieversi* Mén. — Uppträdde första gången 1936 och då talrikt, över 30 exemplar togos på en kväll. Sedan dess endast enstaka exemplar tagna 1937 och 1938. Några exemplar tillhöra ab. *stringei* H. Stich.

Lophopteryx camelina L. — Vanlig varje år och larven talrikt förekommande. Några exemplar tillhöra ab. *giraffina* Hbn.

Pterostoma palpinum lapponica Teich. — Ej vanlig, endast enstaka exemplar tagna varje år, underligt nog bara hanar.

Phalera bucephala L. — Ej vanlig, endast enstaka exemplar tagna. År 1938 voro larverna talrikt förekommande. *Ph. bucephala* ? *tenebrata* Strand. — Några exemplar som äro mörkare än typformen ha med tvekan förts till denna underart.

Pygaera curtula L. — Fyra exemplar tagna; 10/6 1935, 5/6 1937 (2 ex.) och 29/5 1944. Ett exemplar liknar ab. *canescens* Graes., beskriven från Ost-Sibirien. Det har blekt gulgrå—vitaktig grundfärg på framvingarna. *P. pigra* Hufn. — Vanlig, lika varje år. Ett exemplar med bjärt rostbrun grundfärg liknar ab. *ferruginea* Strg. från södra Mindre Asien.

Eudia pavonia L. — Ej ovanlig, lika varje år.

Endromis versicolora L. — Arten togs i flera exemplar 1936 och 1938, eljest sällsynt. Alla exemplar rätt mörka men synas ej kunna hänföras till ssp. *lapponica* Bau.

Poecilocampa populi L. — Två exemplar tagna; 1938 och 22/9 1947.

Selenephra lunigera lobulina Esp. — Ett exemplar taget av G. Dahlström den 22/9 1947.

Eriogaster lanestris L. — Ej vanlig, 1937 förekom larven talrikt.

**Lasiocampa quercus* L. — Ett exemplar taget den 24/6 1939, synes kunna föras till typformen. **L. quercus callunae* Palm. — Förekom vanligt 1935 och 1943, eljest sällsynt. En hona, som är mörkare än bilden i Svenska Fjärilar och har det gula bandet smalt, närmar sig ab. *tenuata* Fuchs.

Macrothylacia rubi L. — Fjärilen var vanlig 1936, eljest tagen i enstaka exemplar.

Epicnaptera ilicifolia L. — Ej ovanlig, tagen varje år mest som larv.

Dendrolimus pini L. — En fjäril tagen den 21/6 1937, enstaka larver tagna.

Orgyia antiqua L. — 1934 mycket vanlig, sedan sällsynt till 1947 då den åter var rätt talrik.

Dysychira fascelina L. — Var 1940 vanlig, eljest tagen i några exemplar varje år.

**Stilpnotia salicis* L. — Endast tagen 22/7 1944 i 8 exemplar av G. Dahlström.

Drepana lacertinaria L. — Vanlig, lika varje år. Några exemplar kunna föras till ab. *scincula* Hb. *D. jalcataria* L. — Vanlig, lika varje år.

**Palimpsestis flavicornis* L. — Var vanlig 1937, eljest sällsynt. Några exemplar med knappt synliga fläckar kunna föras till ab. *unimaculata* Auriv. *P. duplaris* L. — Ej vanlig men har tagits varje år.

Polyploca cinerea Goeze. — Var 1937 och 1939 särskilt vanlig och togs då i många exemplar, eljest ej vanlig. **P. cinerea finmarchica* Schöy. — Två exemplar hörande till denna underart ha tagits.

Calocasia coryli L. — Var 1938 vanlig, eljest enstaka exemplar.

Acronycta leporina L. — Tre exemplar tagna; 6/7 1934, 26/5 1937 och 24/6 1943. Ett av dessa exemplar kan föras till ab. *grisea* Cochr. *A. megacephala* F. — Har tagits i enstaka exemplar utom 1944 då många exemplar togos. Några exemplar kunna föras till ab. *pulla* Strd. *A. psi* L. — Endast två exemplar tagna 1940 och 8/7 1936. *A. auricoma* F. — Var 1938 mycket vanlig, sågs och togs i många exemplar, eljest endast enstaka exemplar. *A. auricoma pyhaevaarae* Hoffm. — Förekomst som typformen. *A. euphorbiae obscura* Ström. — Tre exemplar tagna; 29/5 1937, 15/6 1941 och 17/6 1943.

*Euxoa nigricans L. — Ett mörkfärgat exemplar taget den 28/6 1945.

**Agrotis vestigialis* Rott. — Två exemplar tagna; 26/7 1935 och 4/8 1945.

Rhyacia varia Vill. — Tre exemplar tagna; 27/6 1936, 10/7 1938 och 29/6 1942. Alla exemplar kunna föras till ab. *marmorata* Grasl. *Rh. alpicola hyperborea* Zett. — Två exemplar tagna; 15/9 1934 och 2/7 1945. *Rh. dahlii* Hb. — Mycket vanlig varje år. *Rh. mendica* F. — Tagen i tre exemplar; 6/7 1938, 1/8 1940 och 26/6 1937. Det sistnämnda exemplaret tillhör ab. *festiva* Schiff. *Rh. plecta* L. — Ej vanlig men har synbarligen blivit vanligare sedan 1937. *Rh. cuprea* Schiff. — Ett exemplar

taget den 4/8 1935. *Rh. augur* F. — Har tagits i enstaka exemplar varje år på björk med utsipprande sav.

Actebia praecox L. — Tagen i ett exemplar den 3/7 1937.

Eurois occulta extricata Zett. — Har blivit allt mer vanlig för varje år. Tre exemplar med ringfläck öppen och utflytande mot utkanten.

Cerastis rubricosa Schiff. — Sedan 1938 har den blivit vanlig. Ett exemplar liknar ab. *rufa* Haw., känd från England. *C. sobrina lapponica* Fr. — Flera exemplar togos 1937, sedan endast några enstaka exemplar tagna.

*Aplecta hepatica Cl. — Tagen i ett exemplar den 5/7 1947 av G. Dahlström.

Barathra brassicae L. — Två exemplar tagna; 10/6 1939 och 3/7 1939.

Polia proxima Hb. — Tagen i enstaka exemplar varje år. *P. thalassina* Hufn. — Tagen i ett exemplar den 19/6 1939. *P. dissimilis* Kn. — Ej ovanlig, tagen varje år. Exemplar som kunna föras till ab. *laeta* Reut. och ab. *w-latinum* Esp. ha erhållits. *P. pisi* L. — Vanlig varje år. Ett exemplar kan föras till ab. *rufa* Tutt. och ett annat exemplar liknar ab. *pallens* Stgr., känd från Väst-Turkestan (blekt gulaktigt gråbrun och med otydlig teckning). **P. pisi rukavaare* Hoffm. — Flera exemplar som kunna föras till denna ssp. äro tagna. *P. nana* Hufn. — Vanlig varje år. Exemplar erhållna som kunna föras till ab. *hilaris* Zett. och ab. *latenai* Perr. **P. glauca lapponica* Dup. — Tagen varje år. Ett exemplar kan föras till ab. *quadripes* Zett.

Hadena reticulata Vill. — Ett exemplar taget den 2/9 1939.

**Harmodia conspersa* Schiff. — Två exemplar tagna; 16/7 1943 och 23/7 1944 av G. Dahlström.

Monima gothica L. — Mycket vanlig varje år på stubbar av fårskhuggna björkar och på blommande *Salix*. Följande ab. ha erhållits: ab. *brunnea* Tutt., *gothicina* H. S. och *pallida* Tutt. samt ett flertal mellanformer.

Cerapteryx graminis L. — Rätt vanlig. De tagna exemplaren kunna föras till ab. *brunnea* Lpa. och ab. *albinea* B.

Sideridis comma L. — Vanlig varje år. Har tagits flygande i mängder runt vinbärsbuskar. **S. pallens* L. — Ett exemplar taget den 30/7 1941 av G. Dahlström. *S. impura* Hb. — Enstaka exemplar tagna varje år.

Brachionycha nubeculosa Esp. — Två exemplar tagna; 17/5 1939 och 9/5 1944.

**Bombycia viminalis* F. — Ett exemplar taget 24/7 1947 av G. Dahlström.

Cloantha solidaginis scandinavica Nordstr. — Har tagits i flera exemplar 1937 och 1942. Några exemplar kunna föras till ab. *cinerascens* Stgr. och ab. *suffusa* Tutt.

Litophane lamda F. — Tagen i ett exemplar den 29/5 1938. **L. ingraca* H. S. — Tagen i två exemplar 13/5 och 17/5 1934.

Xylina vetusta Hb. — Vanlig 1944, då ända till 100 exemplar sågos på en björk med utflytande sav. De andra åren endast tagen i enstaka exemplar. Några exemplar kunna föras till ab. *brunnea* Tutt.

Eumichtis adusta septentrionalis Hoffm. — Ej vanlig men tagen varje år.

Antitype chi L. — Ett exemplar taget den 20/8 1936.

Amathes suspecta Hb. — Ett exemplar taget 18/7 1947 av G. Dahlström.

Cosmia lutea Ström. — Två exemplar tagna 24/8 och 28/8 1937. *C. icteritia* Hufn. — Tagen i ett exemplar den 15/8 1937. Detta exemplar kan föras till ab. *flavescens* Esp.

Amphipyra tragopogonis L. — Tagen i enstaka exemplar varje år.

Stygiostola umbratica Goeze. — Vanlig, har märkbart tilltagit på senare år. Flera exemplar kunna föras till ab. *obscura* Tutt.

Parastichtis rurea F. — Rätt vanlig varje år. En del exemplar kunna föras till ab. *ochrea* Tutt. och ab. *alopecurus* Esp. *P. lateritia borealis* Strd. — Ej ovanlig varje år. 1938 särskilt vanlig. **P. illyrica* Fr. — Två exemplar tagna den 19/6 1947.

Lithomoia rectilinea Esp. — Tagen i enstaka exemplar varje år. Ett exemplar är ab. *grisea* Spul.

Elaphria morpheus Hufn. — Vanlig, lika varje år. Några exemplar tillhöra ab. *obscura* Tutt.

**Athetis palustris transfuga* Zett. — Rätt vanlig varje år. Särskilt 1938 erhöles många exemplar. *A. palustris lutescens* Farr. — Tagen i enstaka exemplar varje år.

Apamea fucosa Frr. — Enda tagna exemplaren 28/8 1938 kunna föras till ab. *pallescens* Stgr.

Hydroecia micacea Esp. — Tagen i enstaka exemplar varje år. Ett exemplar tillhör ab. *brunnea* Tutt.

Panolis flammea Schiff. — Tagen i flera exemplar varje år på blommande Salix. Särskilt 1938 togos många exemplar. Ab. *griseovariegata* Goeze ungefär lika vanlig som typformen.

Anarta cordigera Thnbg. — Ej ovanlig 1936, eljest enstaka exemplar varje år. Tre exemplar kunna föras till ab. *suffusa* Tutt. och fyra exemplar till ab. *aethiops* Hoffm.

Sympistis melaleuca Thnbg. — Vanlig 1936, eljest endast i enstaka exemplar varje år. *S. funebris* Hb. — Ett exemplar taget av G. Dahlström den 6/7 1934.

**Sarothripus degeneranus suecicus* Bryk. — Två exemplar tagna; 1/6 1938 och 2/6 1938.

Gonospileia mi Cl. — Rätt vanlig varje år. Några exemplar tillhöra ab. *ochrea* Tutt. *G. glyphica* L. — Vanlig varje år, särskilt 1936.

Syngrapha interrogationis L. — Vanlig särskilt 1937, då många exemplar togos. Ett exemplar kan föras till ab. *flammiifera* Huene.

Phytometra festucae L. — Tre exemplar tagna; 12/7 1937, 1/8 1940 och 9/8 1942. *Ph. pulchra* Haw. — Vanlig 1939, eljest enstaka exemplar. **Ph. chrysitis* L. —

Ett exemplar taget den 27/7 1941. Det kan föras till ab. *juncta* Tutt. *Ph. gamma* L. — Vanlig varje år, särskilt 1947.

Scoliopteryx libatrix L. — Rätt vanlig varje år. De flesta ha tagits i källare under övervintring.

Herminia tentacularia L. — Tagen i enstaka exemplar varje år.

Hypena proboscidalis L. — Två exemplar tagna; 4/7 1937 och 9/7 1938.

Brephos parthenias L. — Tagen i några exemplar varje år.

Epivrrhantthis diversata Schiff. — 1936 rätt vanlig och 1944 mycket vanlig. De andra åren endast få exemplar tagna. Två exemplar kunna föras till ab. *obscurior* Nordstr.

Hipparchus papilionarius L. — 1937 och 1943 vanlig, eljest tagen i några exemplar varje år.

Jodis putata L. — Vanlig, lika varje år, dock kanske talrikare 1936 och 1937.

Cosymbia albipunctata Hufn. — Sex exemplar tagna; 23/6 1935, 29/5 1937, 15/5 1936, 11/7 1936, 22/5 1937 och 25/6 1938.

Scopula ternata Schrank. — Ett exemplar taget 4/7 1937, resten tagna 1941 och 1942.

Sterryha serpentata Hufn. — Två exemplar tagna 1937 den 2/7 och 26/8, ett exemplar den 8/7 1943. *S. pallidata* Schiff. — Före 1939 ej sedd, sedan tagen vid upprepade tillfällen.

Lythria purpurata sordidaria Zett. — Ej särskilt vanlig men tagen varje år i några exemplar.

Ortholitha chenopodiata L. — Rätt vanlig varje år. Både ab. *grisearia* J. Mev. och ab. *birgittae* Nordstr. förekomma.

Odezia atrata L. — Första gången tagen 17/7 1943, sedan för varje år allt vanligare.

Carsia sororiata Hb. — Ej vanlig men har kunnat erhållas varje år i några exemplar. Både ab. *imbutata* Hb. och ab. *obscurata* Schöy. förekomma.

Nothopteryx carpinata Bkh. — Vanlig varje år, särskilt var detta fallet år 1943.

Lobophora halterata Hufn. — Tre exemplar tagna 1937 (20/5, 29/5 och 30/5) och två exemplar tagna 1938 (22/5 och 26/5). Av dessa höra två exemplar till ab. *zonata* Thnbg och två exemplar till ab. *rudolphi* Lpa.

Malacodea regelaria Tngstr. — Två exemplar tagna.

Operophtera brumata L. — Vanlig 1944, eljest ej vanlig.
Oporina autumnata Blch. — Ej ovanlig, särskilt 1937. Ett av exemplaren kan hänföras till ab. *sandbergi* Lpa.

Calocalpa undulata L. — Före 1938 ej sedd, sedan tagen i enstaka exemplar.

Lygris prunata L. — 1943 särskilt vanlig, eljest ej ovanlig varje år. *L. testata* L. — Arten ej ovanlig varje år. Alla exemplar höra till ab. *citrinata* J. Mev. *L. populata* L. — Vanlig, särskilt 1937.

Cidaria bicolorata Hufn. — Tagen den 11/8 1939 i ett exemplar och i flera exemplar 1942. *C. obeliscata* Hb. — Ett exemplar togs 25/7 1936. *C. serraria* Zett. — Enstaka exemplar tagna, 1941 och 1942 togos flera exemplar. **C. truncata* Hufn. — Togs 1937 och 1942, varav några exemplar kunna föras till ab. *russata* Hb. *C. citrata* L. — Vanlig varje år. Följande ab. ha erhållits: *variata* Thnbg., *nigricans* Prt., *thingvallata* Stg. och *strigulata* Müll. *C. miata* L. — Ej ovanlig. Tagen i flera exemplar varje år. *C. munitata arcticaria* Germ. — Ej ovanlig. Tagen i flera exemplar varje år. *C. fluctuata* L. — Tagen i enstaka exemplar varje år. Ett exemplar hör till ab. *abstersata* H. S. *C. annotinata* Zett. — Tagen i några exemplar varje år. *C. montanata* Schiff. — Vanlig varje år. Två exemplar kunna föras till ab. *fuscumarginata* Strg. *C. spadicearia* Schiff. — Rätt vanlig varje år. Ett exemplar kan föras till ab. *contrastaria* Nordstr. **C. spadicearia tromsöensis* A. Fuchs. — Ett exemplar taget den 4/6 1936 av G. Dahlström och ett annat exemplar den 23/5 1937. *C. ferrugata* Cl. — Två exemplar tagna; 7/6 1938 och 2/7 1938. Det ena exemplaret kan föras till ab. *unidentaria* Haw. **C. abrasaria* H. S. — Ett exemplar taget den 22/6 1938 av G. Dahlström. **C. pectinataria* Kn. — Ett exemplar taget den 6/7 1941 av G. Dahlström. **C. pectinataria derassaria* Schille. — Tagen i ett exemplar den 15/7 1944 av G. Dahlström. *C. caesiata annosata* Zett. — Vanlig varje år. Särskilt ymnig förekomst 1943 och 1944. Flera exemplar kunna föras till ab. *norvegica* Strg. *C. lucuata* Schiff. — Ej vanlig men tagen varje år. *C. lucuata borealis* Pet. — Uppträdande som typformen. *C. ciliceata* Schiff. — Rätt vanlig varje år. *C. corylata* Thnbg. — Tagen i några exemplar varje år. Två exemplar kunna föras till ab. *ruptata* Hb. *C. hastata* L. — Rätt vanlig varje år. *C. subhastata* ssp. *moestata* Nolck. — Ej vanlig men tagen varje år. **C. alternata* Müll. — Ett exemplar taget den 5/6 1938 av G. Dahlström. *C. affinitata* Steph. ssp. *revinata* Fisch.-Rössl. — Tagen 20/6 1937 och 29/6 1942 av G. Dahlström. *C. alchemillata* L. — Rätt vanlig varje år. *C. albulata* Schiff. — Tagen i större antal efter 1943. Några exemplar kunna föras till ab. *griseata* Stgr. *C. taeniata* Steph. — Rätt vanlig varje år. Både ab. *latefasciata* Strd. och ab. *angustifasciata* Strd. förekomma. **C. fuscata* Thnbg. — Tagen i enstaka exemplar sedan 1942. Några exemplar kunna föras till ab. *obscura* Peyer och ab. *fuscumdata* Stgr. *C. coeruleata* F. — Mycket vanlig varje år. Både ab. *obsoletaria* Schille och ab. *gunillae* Nordstr. förekomma. *C. ruberata* Frr. — Vanlig varje år. Flera exemplar kunna föras till ab. *grisescens* Huene.

Pelurga comitata L. — Tagen i enstaka exemplar nästan varje år. Några exemplar kunna föras till ab. *argentata* J. Mev.

*Venusia cambrica Curt. — Tagen 11/7 1937, 2/7 1938 och 19/6 1947 av G. Dahlström.

**Eupithecia tenuiata* Hb. — Tagen i ett exemplar den 20/6 1941 av G. Dahlström. *E. plumbeolata* Haw. — Ett exemplar taget den 24/6 1939. **E. pini* Ratz. — Två exemplar tagna; 19/6 1946 och 19/6 1947. **E. bilunulata* Zett. — Tre exemplar tagna; 2/7 1938, 16/6 1942 och 3/6 1943. *E. satyrata* Hb. — Ej ovanlig varje år. **E. satyrata subatrata* Strg. — Ett exemplar taget 4/6 1938. *E. absinthiata* Cl. — Tagen i enstaka exemplar varje år. *E. vulgata* Haw. — Tagen i enstaka exemplar varje år. *E. succenturiata* L. — Tagen i enstaka exemplar varje år. Två exemplar kunna föras till ab. *disparata* Hb. *E. sinuosaria* Ev. — Vanlig varje år. **E. indigata* Hb. — Tagen i enstaka exemplar varje år. *E. hyperboreata* Stgr. — Ett exemplar taget den 18/6 1938. *E. tantillaria piceata* Prt. — Tagen i enstaka exemplar åren

1935—38. *E. conterminata* Zett. — Tagen tre gånger; 4/6 1937, 29/5 och 4/6 1938.
E. lanceata L. — Vanlig varje år.

**Cloroclystis rectangulata* L. — Tagen första gången 13/7 1938, sedan i enstaka exemplar varje år.

Lomasipilis marginata nigrifasciata Schøyen. — Vanlig varje år. Några exemplar närma sig forma typ, och en del kunna föras till ab. *conflua* Stgr.

**Coenocalpe lapidata* Hb. — Tagen i fyra exemplar; 23/8 1936, 14/8 1937, 28/8 1943 och 20/9 1944.

Cabera pusaria L. — Vanlig varje år. Flera exemplar kunna föras till ab. *ablataria* Fuchs. *C. exanthemata* Scop. — Ett exemplar taget den 29/5 1937.

Anagoga pulveraria L. — Vanlig varje år. Tillsammans med typformen även ab. *unicolor* Hirschke.

Ellopia fasciaria L. — Rätt vanlig varje år. Några exemplar kunna föras till ab. *grisearia* A. Fuchs.

Selenia bilunaria Esp. — Vanlig varje år särskilt 1939. Några exemplar tillhöra ab. *braconieri* Nordstr. **S. bilunaria alpestris* Prt. — Några exemplar kunna föras till denna lokalform. Övergångsformer även tagna. *S. tetralunaria* Hufn. — Tagen i några exemplar varje år. Ett exemplar liknar sommarformen ab. *aestiva* Stgr. men är taget 6/6.

Gonodontis bidentata Cl. — Rätt vanlig varje år, särskilt 1938 vanlig.

Opistograptis luteolata L. — Ett exemplar togs 2/7 1937, sedan rätt talrik särskilt 1939.

Epione repandaria Hufn. — Tagen i enstaka exemplar 1935—39. **E. vesperataria* F. — Tagen i enstaka exemplar 1935—42.

Semiothisa notata L. — Tagen i två exemplar; 25/6 1938 och 24/6 1939. *S. liturata* Cl. — Tagen i enstaka exemplar varje år. *S. clathrata* L. — Vanlig varje år. *S. wawvaria* L. — Vanlig särskilt 1943 då vinbärsbuskar kalätos på flera ställen. Ett exemplar med de mörka framkantsfläckarna rödgulbruna och med sidengrå grundfärg kan kallas *grisearia* n. ab. *S. fulvaria* Vill. — Tagen i några exemplar varje år.

Isturgia carbonaria Cl. — Tagen i enstaka exemplar varje år.

**Poecilopsis pomonaria* Hb. — Endast i hona tagen den 8/5 1935.

Lycia hirtaria Cl. — Rätt vanlig varje år.

Boarmia cinctaria Schiff. — Rätt vanlig varje år. *B. bistortata* Goeze. — Rätt vanlig 1938, eljest i enstaka exemplar. Några exemplar kunna föras till ab. *fasciata* E. Reuter och ab. *bacticaria*.

Gnophos sordaria Thnbg. — Vanlig varje år.

**Psodos coracina lappona* Wehrli. — Tagen 18/6 1944 och 24/5 1947. Båda exemplaren äro honor. De äro något ljusare än fjällformen men ej tillräckligt för att kunna räknas till *wahlbergi* Lpm.

**Ematurga atomaria* L. — Mycket vanlig varje år. **E. atomaria obsoletaria* Zett. — Rätt vanlig. Ett stort hanexemplar med brett brunt utkantband på fram- och bakvingarna kan kallas *fasciata* n. ab.

Comacla senex Hb. — Togs 28/6 och 1/7 1936 av G. Dahlström.

Philea irvorella borealis Valle. — Tagen i enstaka exemplar varje år.

**Lithosia lurideola* Zinck. — Tagen varje år i några exemplar.

Phragmatobia fuliginosa borealis Stgr. — Vanlig varje år.

Parasemia plantaginis L. — Enstaka exemplar varje år. Några exemplar tillhöra ab. *lutea* Tutt. *P. plantaginis hospita* Sch. — Tagen 2/8 1938 och 24/6 1939.

Diacrisis sannio vulpinaria L. — Tagen i flera exemplar varje år.

Arctia caja L. — Tagen i några exemplar varje år, mest som larv.

Adscita statices L. — Rätt vanlig varje år.

Acanthopsyche atra L. — Tagen den 8/6 1936 och 14/6 1936 av G. Dahlström.

**Sterrhopteryx standfussi* Woche. — Tagen den 27/6 1944 av G. Dahlström.

**Talaeoria borealis* Wcke. — Tagen den 26/6 1937.

*Solenobia pineti Zell. — Tagen 14/5 1943 av G. Dahlström.

Bembecia hylaeiformis L. — Enstaka exemplar varje år utom 1935 då den var rätt vanlig.

Synanthedon spheciformis Germ. — Tre exemplar tagna; 28/6 1940, 5/7 1942 och 24/6 1943. *S. culiciformis* L. — Enstaka exemplar tagna varje år.

Cossus cossus L. — Enstaka exemplar tagna varje år. **C. cossus stygianus* Stich. — Tagen 25/7 1935 och 25/7 1936.

Hepiulus humuli L. — En hona tagen 14/7 1940 av G. Dahlström. *H. fusconebulosus* Deg. — Rätt vanlig varje år. **H. hectus* L. — Ej ovanlig varje år.

Zusammenfassung.

Das vorliegende Artenverzeichnis umfasst 279 Arten und Lokalformen von Grossschmetterlingen, die vom Verfasser und Entomologen G. Dahlström bei Hällnäs in der Provinz Västerbotten (Nordschweden) während einer Periode von 14 Jahren erbeutet wurden (s. Karte, Fig. 1). Von den gesammelten Arten und Lokalformen erwiesen sich 57 als neu für die Provinz. Im Verzeichnis werden auch alle beobachteten Aberrationen, von welchen die zwei folgenden in der Literatur nicht bekannt sind, angeführt.

Semiothisa wauvaria L. *grisearia* n. ab.

Flügel mit seidengrauer Grundfarbe, die dunklen Vorderrandflecke rotgelbbraun.

Ematurga atomaria L. *fasciata* n. ab.

Die Grundfarbe normal, die Vorder- und Hinterflügel aber mit einem breiten, braunen Aussenrandstreifen.